

October XVC. [b] achtentachtich. (*Ende onderteykent*) Mij present *Pauli. (Onderfont gescreuen)* Naer voorgaende collatie gedaen jegens sijn originale ondergescreuen ende geteykent als bouen is daer mede beuonden accorderende bij mij opten xxiiij Januarij 1596. (*Ende was onderteykent*) *H. Spiegel.*

Naer collatie gedaen jegens gelijcke copie onderteykent als bouen is dese beuonden te accorderen opten 6. Meije anno 1601. bij mij

H. J. de Naerden Not. Pub.

Naer eene autbentijke Copij in de Mij. Privilegien en Keuren van den Heer KARSSEBOOM, gequot. A. pag. 234.

[b] *Achtentachtich.* Moogelijk moet hier even zagen, dat *Jacob Muys van Holy*, reeds gelezen worden *drieëntachtich*, wijl wij zoo in dat jaar, tot Schout verkooren wierd.

Zijne Excellentie en de Staaten van Holland, nevens de Gedeputeerden van de Staaten van Zeeland, verleenen, aan die van Dordrecht, voor den tijd van Zes jaaren, Uitsfel of Atterminatie van Betaaling van onbetaalde Schulden, waar mede dezelve Stad bezwaard is.

10. April 1581.

Die prince van Oraengien graue van Nassau etc. de ridderschap edelen ende steden van Hollandt representerende de Staten van den seluen lande ende de gedeputeerde vande Staten van Zeelant doen te wetene dat alsoe van wegen de burgemeesters schepenen

rae-

A A N M E R K I N G E N.

Het Request, 't welk de Stad, tot het be- zaaklijk in dezelve vervat zijnde, oordeelen wij
koomen van deeze Brieven van *Atterminatie*, het onnoodig, om onze Verzaameling daar
aan de Staaten had overhandigd, is te vinden mede te vermeerderen.
in een geschaeyen Handvestboek (1); dog,

(1) Gequoteerd in dorst No. xxxvi, Fbl. 147 enz.

raeden oudtraeden ende die vanden achten representerende de magistraet der stadt Dordrecht mitsgaders de dekens vande gemeene neeringen ende gildens aldaer te kennen gegeuen is dat hoewel deselue stadt omtrent den jaere XVe. twee ende vijftich ter aenbegin vanden laetsten Franschen oorloge was in goede prosperité funderlinge nyet belast met renten oft schulden. Soe eest dat ouermits de sware lasten vanden voorsz. oorloge de regierders inder tijt wesende versocht zijnde bij de Con. Majt. omme opt credyt der voorsz. stadt te lichten ende promptelicken te furneren de somme van hondert ende twaelf duysent ponden van XL. grooten Vlaems tpont hadden tot contemplatie van zijn Majt. daer inne bewillicht ende bij haere gecommiteerden de voorsz. penningen in diuersche steden ende prouincien doen lichten ende opbeuren ouermits de saecke acceleratie vereyschte op lijffrenten tegens den penninck sels ende losrenten den penninck twaelf. Waer tegens alsoe de voorsz. stadt alleenlicken gerembourseert worde van wegens zijn Majt. tegens den penninck selthiene es de staet der seluer stadt bij verloop van tijde gecommen in seer groot swaer ende ontallick achterwesen. Hier toe accedeerde de toecompte van desen jegenwoirdigen oorloge ter oirsaecke vanden welken de riuieren vander Maze Rhijn Wale Lecke (hebbende haere correspondentie op de stadt van Dordrecht ende importerende aldaer het eenich weluaert ende neeringe) gesloten zijn geweest ende de negotiatie van dien geheelicken geceffeert heeft inder vougen dat het nyet mogelick geweest en is de lopende renten vuyt dinnecommen vander stadt betaelt te worden te meer alsoe tmeerderdeel van deselue innecommen geduyrende den oorloge ende als noch tegenwoirdelicken ~~geemploijert wordt tot wederstaen vanden vijanden. Dat~~ bouen desen de stadt van Dordrecht es een seer oude stadt eertijts gefundeert bij staende landen lijdende deur de invndatie vande omgelegen landen sware aenpersfinge vande wateren ende mitsdien staende tot lastige reparatie deurdien de muyren poorten ende hoofden der seluer stadt van ouderdom vergaen ende tot veele plaetse veruallen zijn dewelcke nochtans bij de supplianten tot haere excessiue costen in reparatie ende fortificatie onderhouden worden die oock ouermits de importantie ende goede gelegentheyt vander plaetse nyet geabandonneert maer in goede defensie moeten gehouden worden ouermits diuersche aenlagen die op de voorsz. stadt dagelicx gepractijcqueert worden so dat de voorsz. stadt so ter cause van tgunt voorseyt es als oock mede bij haere noodige hauendiepinge (gecost hebbende sedert drye jaeren herwerths ouer de tzeftig duysent gulden behaluen datter noch een haeuen te dieppen resteert) seer ten achteren gaet ende aen diuersche personen gehouden ende schuldich gebleuen es. Ende de tegenwoirdige regierders nyet doenlicken en es deselue lasten ende achterstallige renten ende schulden te betaelen ten zij henluyden tot conseruatie der seluer stadt voirsien worde van behoirlicke gratie ende atterminatie van betaelinghe op dat de poorters ende inwoonders van dien in haere saecken ende affairen buyten derseluer stadt vrij ende onbehindert mogen trafijcqueren. Waeromme ende gemerckt nyet mogelicken en was de voorsz. stadt vorder te belasten met los ofte lijffrenten ofte eenighe finantie te doen

V v v v v v v v

daer

daer mede de achterstallige renten ende schulden souden mogen betaelt worden. Versouckende daeromme ten minsten quetsse ende lesie der voorsz. stadt ende vanden crediteurs van dien hier inne voorsien ende eenichsins geremedieert te worden mits betaelende de lossrenten ende lijfrenten op de voorsz. stadt verschenen zedert Sint Jansmisse sels ende tzeuentich ende die voortaan verschijnen zullen henluyden van alle vordere onbetaelde renten verbanthbryeuen ende schulden daer inne de voorsz. stadt eenichsins gehouden es geaccordeert te worden bryeuen van state ende atterminatie van acht naestcommende jaeren ende teynde de acht jaeren te betaelen vande achterstallige onbetaelde renten ende schulden elcke jaers een gerechte achtepaert tot dat alle de achterstallen betaelt sullen wesen sonder dat men henluyden ofte heuren burgeren ende poorteren ter cause van dien ende geduyrende dese atterminatie sal mogen veruolgen arresteren aen lijffue ofte goeden in eeniger manieren maer indien jemant vuyt saecke van dien geuangen ofte eenige goeden gearresteert ende becommert waren dat men die sonder vertreck stelle tot volcommen deliurantie nyet tegenstaende de supplianten ende haere voorsaten in de vercopinge van diuersche renten haerluyder goederen ende personen daer vooren verbonden ende onder trouwe ende eede geruncheert hebben alle priuilegien vrijheden liberteyten gratien van princen ende allen anderen exceptien die sij souden mogen ter contrarie van dien allegueren de welcke ouermits de hoochdringende noot ende de groote veranderinge van tijden de supplianten in desen nyet en sullen nochte behoren obsteren. Soe eest dat sijn Excellentie de Staten van ~~Hollandt ende gedeputeerden van Zeelandt~~ voornt. al tgeene voorsz. is wel ende rijplicken ouergewegen ende in deliberatie van raede geleyt hebbende omme de burchemeesters ende regierders der stadt Dordrecht voorsz. eenichsins te doen respireren van alle voorgaende schaden ende lasten die zij soe ter saeke van desen oorloge als anders hebben moeten lijden ende omme dingefetenen van dien van alle aenhoudingen ende arresten buyten ende binnen den lande van Hollandt te verschonen tot voluoeringe van haerluyder trafijcque ende neeringe soe veele eenichsins mogelicken es hebben denselue geaccordeert gegundt ende geotroijeert accorderen gunnen ende octroijeren bij desen dat sijluyden vande onbetaelde renten staende op de voorsz. stadt ende daer mede deselue is beswaert verschenen voor St. Jansmisse XV^c. sels ende tseuentich atterminatie ende vuytstel van betaelinghe genyeten sullen voor eenen tijt van zels eerstcommende jaeren mits dat de supplianten voorsz. achteruolgende heurluyder presentatie gehouden sullen zijn te betaelen tverloop der voorsz. renten verschenen zedert St. Jansmisse sels ende tzeuentich voorsz. weluerstaende dat nae de expiratie vande voorsz. sels jaeren deselue supplianten sullen moeten betaelen de rentiers heurluyder achterstallige onbetaelde renten voorsz. bij egale portien op andere sels naeuolgende jaeren sonder eenige vordere vuytstel ofte atterminatie ofte dat oock daer inne tachterwesen vanden renten van den armen ofte miserable personen eenichsins verstaen wordt begrepen te zijn. Ende voorts sijn Excellentie de Staten ende Gedeputeerde voorsz. gehoort hebbende de verclaringe van die van Dordrecht

drecht voorfz. aengaende de personele fchulden ende brieuen van verbande daer mede de voorfz. ftede in dienfte vanden lande te meer is befwaert hebben in aenfieninge van dien ende ten ernftigen verfoucke vande voorfz. van Dordrecht mede denfeluen fupplianten geaccordeert ende geotroijeert accorderen ende octroijeren bij dezen de voorfz. lopende personele fchulden ende brieuen van verbande te mogen betaelen bij halue portien naer aduenant een jegelicx achterwefen op fefs termijnen mits betaelende een gerechte feftepaert van dien binnen den jegenwoirdigen jaere XV^c. een ende tachtich ende voorts telcken jaere daer aenuolgende een gerechte vijfdepaert vande felue fchulden ende achterwefen. Verclarende ouerfulcx fijn Excellentie de Staten ende Gedeputeerden voornt. dat die van Dordrecht voorfz. nochte eenige poorteren ofte burgeren der voorfz. ftede geduyrende de voorfz. atterminatie vuyt faecke alsuoren en fullen mogen worden veruolcht nochte gearrefteert aen haere perfonen nochte goederen in egeender manieren doende aff ende te nyete alle proceduren ende arresten die vuyt faecke van dien gedaen fouden mogen wesen fonder dat daer inne fullen zijn begrepen eenige verbanbrieuen ofte personele fchulden voor date van defen toebehorende arme ofte miserable perfonen. Lastende ende ordonnerende ouerfulcx fijn Excellentie de Staten ende Gedeputeerden voorfz. die van den raede prouinciael in Hollandt ende allen anderen officieren magistraten ende ingefetenen van Hollant ende Zeelandt hen naer inhouden van defen te reguleren fonder eenige moleftation ofte executien daer tegens te gedogen nochte toe te laten weluerftaende dat tinhouden van defen bryeue van octroije fal worden geregiftreert ende geïnfinueert allomme daer tzelue fal noodich wesen. Ghegeuen binnen der ftadt Amftelredam onder de handt ende zegel van fijn Excellentie ende de Staten voornt. den thienden Aprilis XV^c. een ende tachtich.

(Was geteekend)

Guille. de Nassau.

(Op de plooije ftond)
Bij beuele van fijnder Excellentie.
Brunynck.

Ter ordonnancie van de Staten.
Bij mij

De Rechtere.
1581.

Naer den oorsprongklijken Brief, bebbende twee opgeplakte Zegels, het één van Zijne Excellentie, en het ander van de Staaten van Holland; zijnde het laatste een' liggenden Leeuw in den Hollandschen Tuin, houdende in deszelfs register klaauw een Guidon of Wimpel, eindigende in twee ftaarten.

Vvvvvvvvv 2

De